

Jan Dawidko
NEBESKOU PLÁNÍ

Orlické hvozdy
divoce šumí,
nebeskou plání
mračna se honí.
Krajina voní
svěžím vzduchem,
umytá prvním
jarním deštěm.

KRAJÁNEK

Měsíčník z Královéhradeckého kraje ▶ ročník 24 ▶ číslo 4 ▶ duben 2023 ▶ cena 5 Kč

▶▶▶ Slovo předsedkyně
KV KSČM KHK

ZELENÁ DOHODA

Dohoda schválená na konci roku 2019 obsahuje osm segmentů, zahrnujících biologickou rozmanitost, udržitelné potravinové systémy, zemědělství, průmysl i mobilitu, čistou energii, výstavbu a renovaci a eliminaci znečištění klimatu. **Za 28 let by se tedy z Evropy měl stát vůbec první klimaticky neutrální kontinent na světě.** Plán zahrnuje novou strategii pro průmysl, strategii udržitelné výroby potravin i silnice bez vozidel se spalovacími motory. Jedno je jasné. Cíle zásadnou spoustu oborů napříč odvětvími. Stavebnictví, energetiku, dopravu i potravinářství. Dotknou se běžných občanů, zejména na i venkově. Počítá se třeba s rozšířením systému emisních povolenek na teplo do domácnosti a další oblasti. A nebudou zadarmo.

Na jednu stranu chceme chránit přírodu, ale na druhou stranu nás nutí kapitalistická společnost neuvěřitelně mrhat cennými surovinami a energií. Již při nákupu v obchodě dostáváme zboží v několika obalech, často nepřiměřeně velikých k obsahu (obsah se často zmenšuje, ale cena zůstává nebo roste). Oděvy a průmyslové výrobky vydrží jen pár dní po své záruce, potom se rozpadnou. Opravy jsou neekonomické, a tak se výrobek vyhodí a koupí nový. Dříve se většina nápojů prodávala ve vratných lahvích, které se daly použít mnohonásobně. U této praktiky zůstaly snad jen

Pokračování na str. 2 ▶▶

Veselé Velikonoce!

Recept na důstojné penze bez zvyšování věku odchodu do důchodu

Asociální pravicová vláda Petra Fialy ve svém programovém prohlášení z ledna 2022 slíbila předložit do konce roku 2023 návrh důchodové reformy. Dosud ale nenačrtla ani základní obrysy toho, jak má reforma vypadat. Nediskutuje otevřeně o tomto tématu s opozicí ani se sociálními partnery. Jen občas vypálí od boku slepý výstřel, který však neznamená systémové řešení a může nadělat více škody než užítku.

Jedním z takových úletů je návrh na prodloužení věku odchodu do důchodu na 68 let. A to přesto, že premiér Petr Fiala ještě v listopadu minulého roku prohlásil, že tato vláda důchodový věk nezvyšší!

KSČM má vlastní představu, jak zajistit dlouhodobou stabilizaci důchodového systému. KSČM požaduje:

☆ udržení **solidárního důchodového systému** a váhy státního pilíře v něm, nikoli jeho redukci, další pilíře je třeba brát jako dodatkové a dobrovolné; ☆ dlouhodobou **finanční stabilizaci důchodového systému** odvodů z dobře placené práce, nově odvodů za využití robotizace ve firmách či využitím

části spotřebních daní; ☆ pravidelnou a dostatečnou **valorizaci důchodů**; ☆ zastavení prodloužování věku odchodu do starobního důchodu **max. na 65 letech**, zastropovat věkovou hranici pro odchod do důchodu u těžkých povolání; ☆ zavedení institutu tzv. **minimálního důchodu** nad úroveň životního minima (40 % průměrné hrubé mzdy) a dle toho **zvýšení základního výměru důchodu**; ☆ možnost, aby si ekonomicky aktivní potomek mohl dobrovolně určit, že **dvě procenta z jeho odvodů** na důchodové pojištění dostanou přímo jeho dva či jeden vychovatelé k **navýšení svého starobního důchodu**.

VV ÚV KSČM

ZELENÁ DOHODA

➔ **Dokončení ze str. 1**

pivovary. Zelenina a ovoce se vozí přes celou Evropu, ale i letecky z jiných kontinentů. Proč musíme mít víno z jižní Afriky, rajčata z Maroka, brambory z Egypta? Proč nemáme svá jablka, brambory, cibuli a jiné plodiny? Kapitalistické pravidlo, že cenu určuje ten, kdo vyrábí nejlevněji, ničí místní výrobu potravin, ale i jiného zboží.

Ti, kteří prosazují často až nesmyslná opatření, sami plývají více než ostatní. Pár letů letadlem nadělá více škody na ovzduší než stádo krav, ale krávy se musí vybit.

Nesmyslnými a často nedomyšlenými opatřeními (v relativně malém území) planetu nezachráníme. Potřebujeme novou celkovou koncepci života na Zemi. Pokud to sami nevyřešíme, vyřeší to příroda za nás.

Věra ŽIŽKOVÁ

VZKAZ

KSČM není překvapena rozhodnutím prezidenta Pavla podepsat novelu zákona, kterou vládní koalice hanebně okradla důchodce o podstatnou část valorizace penzí.

Prezident Pavel nevyužil hned první významné příležitosti, aby jako hlava státu prokázal svou nezávislost. Svým podpisem převzal díl odpovědnosti za stále se zhoršující životní podmínky milionů našich občanů, kteří po celý život poctivě pracovali a vytvořili hodnoty, z nichž žije i dnešní vládnoucí koalice.

Této odpovědnosti se nemůže zbavit žádnými výmluvami a schováváním se za ústavní soud. Neobstojí ani slova o ekonomických dopadech valorizace na státní rozpočet, neboť současná rekordní inflace je důsledkem neschopnosti koalice řídit náš stát.

KSČM nepochybuje, že jde o pouhý začátek, a varuje občany před dalšími asociálními kroky vládnoucí pravice, které budou následovat.

Vedení KSČM

OTÁZKY PRO:

Ing. Rudolfa Šikulu, předsedu Komise místní samosprávy Pražské Předměstí jih Hradec Králové

Jak se nyní spolupracuje komisi s novým vedením města?

Trvalo poměrně dlouho, než bylo zvoleno nové vedení města. Až v polovině listopadu loňského roku byla poprvé v historii Hradce Králové primátorkou města zvolena žena a vzhledem k množství koaličních stran trochu nabobtnal počet jejich náměstků. To samo o sobě by nemuselo být na závadu, protože za ně budou hovořit výsledky práce a spokojenost občanů. Dejme jim proto šanci a pravidelně je prostřednictvím občanů kontrolujeme.

Jaké jsou moje první dojmy? Mohu si to dovolit hodnotit, protože v KMS pracuji již minimálně tři volební období a v každém byla jiná skladba koaličních partnerů ve vedení města. Poprvé jsme se s novým kompletním vedením města setkali koncem ledna na pravidelně konaném novoročním setkání. Mohu konstatovat, že s většinou zástupců ostatních KMS jsme se shodli na tom, že jsme si z tohoto setkání odnesli dobrý pocit a naději do budoucna, že svítá na lepší časy.

Nové vedení města dalo jednoznačně najevo, že chce radikálně změnit přístup ke KMS, které jsou komisemi rady města. Má představu, že se s KMS bude kvartálně setkávat na magistrátu a průběžně informovat o plnění jejich priorit. Aktivně chce KMS seznamovat s jednotlivými projekty a zvat nás na semináře a prezentace strategických projektů města. Vedení města přichází s jednou novinkou, o kterou jsme v naší KMS diskutovali již před mnoha lety – v letošním roce budou zahájeny přípravné práce na participativním rozpočtu a s jeho realizací počítá v roce 2024. Občané si mohou zvolit, kam se bude investovat. Možná by se tím částečně vyřešila nepříznivá skutečnost, že podíl místních částí na rozpočtovaných výdajích města je velmi nízký (0,04 %), zatímco ve srovnatelné Olomouci činí 0,46 % a např. ve Wroclavi dokonce 1,20 %.

Měli jste příležitost studovat Strategický plán rozvoje města?

Každá z KMS měla možnost se seznámit se Strategickým plánem rozvoje města HK, vznést případné připomínky a zúčastnit se jeho veřejného projednání. Občané v působnosti naší KMS upozorňují zejména na problémy s parkováním. Na jedné straně je tu hrozba trvalého růstu automobilové dopravy ve městě a z toho plynoucí potřeby

parkovacích míst a jejich dostupnost v územních lokalitách a v čase a na druhou stranu je tu nutnost zklidnit dopravu v obytných městských částech. A SPRM na tuto slabou stránku rozvoje města rozhodně pamatuje.

Bude zdvoukolejnění trati na Pardubice v této lokalitě problémem?

Strategický plán rozvoje města počítá i se zkvalitněním železniční dopravy na trati Hradec Králové – Pardubice. Pro naši KMS je to jedna z priorit, kterou se pravidelně zabýváme minimálně od roku 2016. Tehdy jsme ve svém stanovisku jednoznačně deklarovali, že zdvoukolejnění trati považujeme za koncepčně správné a umístění druhé koleje jsme považovali za vhodné umístění vpravo od stávající koleje ve směru na Pardubice. Naopak mimoúrovňové křížení železniční trati s komunikací v ulici Kuklenská jsme nepovažovali z koncepčního i ekonomického hlediska za šťastné řešení. V tomto ohledu po celou dobu zastáváme konzistentní názor, na rozdíl od zastupitelstva a vedení města, které své názory na řešení několikrát změnilo. Současné vedení města dalo najevo, že se bude snažit zaujmout konstruktivní přístup k řešení sporů s občanskými iniciativami, a to v rámci platné legislativy a norem. Předpokládám, že u zmiňovaného přejezdu zvítězí rozum, a bude proveden jako plnohodnotný úrovnňový přejezd. Vycházíme z předpokladu, že po dokončení Jižní spojky se významný podíl silniční dopravy směřující z Kuklen na Pražské Předměstí a naopak přesune na tuto tangentu a přejezd v Kuklenské ulici

Z Pražského Předměstí jih – rodinné domky.

tak bude minimálně frekventovaný. Naopak vybudováním mimoúrovňového křížení by došlo k neúnosnému zvýšení dopravního zatížení této obytné lokality, kde se nachází i základní a mateřská škola a rozsáhlé zdravotnické zařízení.

Pokračování na str. 3

DOPADY INFLACE

Ústřední výbor se na svém březnovém jednání zabýval dopady současné hospodářské krize na občany České republiky a projednal materiál Dopady krize na životní úroveň obyvatel ČR. Jedním z nezávažnějších hospodářských jevů je inflace, která ovlivňuje životní úroveň většiny obyvatel. Ohrožuje nejen zaměstnance, ale i mnohé podnikatele. Vysokou inflaci odstartovala především situace na mezinárodním trhu s energiemi. Dovoz inflace momentálně tlumí silnější česká koruna. Vyšší ceny sice umoňují dluhy, snižují však kupní sílu obyvatel.

Některá fakta k inflaci

Loni dosáhla celoroční inflace v ČR na 15,1 %, což je druhá nejvyšší v historii (za rok 1993 byla 20,8 %). Pro mezinárodní srovnání, v prosinci činila inflace v EU 10,4 %, v Rusku 12,4 % a v USA 6,5 %. Situace v rámci V4 je horší, Slovensko má nyní roční inflaci 15,4 %, Polsko 16,6 % a Maďarsko dokonce 25,7 %. Dvojciferná inflace se ale ČR čeká i v letošním roce, zejména v 1. pololetí 2023. Průměrná míra inflace by tak letos měla podle prognózy Ministerstva financí ČR zvolnit na 10,4 % (ČNB v únoru zvýšila odhad oproti listopadu z 9,7 % na 10,8 %). To je v součtu let 2022 a 2023 zdražení o 25–26 %.

Mezoroční růst cen k 28. 2. 2023 zpomalil na 16,7 %, z toho elektřina vzrostla o 32 % a plyn o 74,3 %. Hlavně rostly potraviny (zelenina o 12,7 %, ale ta zdražuje i v Polsku a jinde). Naopak v únoru klesly ceny zemního plynu a po předchozím růstu klesly také ceny vepřového masa a másla. Podle mezinárodního srovnání, Harmonizovaného indexu spo-

třebitelských cen (HICP), ceny v únoru 2023 meziročně vzrostly v ČR o 18,4 %, za celou Eurozónu o 8,5 %, v Německu o 9,3 %, a na Slovensku o 15,5 %.

Co znamená zdražování v praxi, ukazuje rozdíl mezi růstem nominálních tržeb v maloobchodě a reálnou hodnotou toho, co si občan nakoupí. Ačkoliv lidé zaplatili o 21 % více, nakoupili toho o skoro 4 % méně. Navzdory loňské postkoronavirové nákupní horečce poklesl maloobchodní prodej ve stálých cenách roku 2019 o 3,6 %. To je historicky nejslabší výsledek maloobchodu (bez aut). U potravin lidé loni v ČR nakoupili reálně o 10 % méně zboží v cenách roku 2019.

V roce 2022 šlo především o ceny energií. Strmý byl loni zejména v ČR nárůst cen zemního plynu (o 140,2 %). Zprostředkovaně přes spotové ceny pak zdražovala i elektřina, ta ale koncem roku 2022 spadla. Dočasná opatření v EU i v ČR s určitým zpožděním alespoň zčásti zabrala, otázkou je, jak bude reformován energetický trh trvaleji. Tržní ceny plynu se na burze nyní dostaly na úroveň roku 2021. Znovu levná už ale energie nebude. Pokles cen na burzách se také neprojeví hned na cenách pro české domácnosti. Protože dodavatelé plynu nakupují samozřejmě dopředu a při nastavení záloh musí počítat s konečným vyúčtováním.

Především chudší domácnosti drtílo i zdražování potravin. Působil vliv cen energií, drahého dovozu a dostupnosti některých surovin, ale i monopolizace trhu s potravinářskou produkcí (tu přiznává i předseda Úřadu pro hospodářskou soutěž Mlsna). Za rok 2022 vzrostly ceny v celé skupině potravin a nápojů o 12,9 %, letos už v průměru

Pokračování na str. 6

Bude nám chybět

Členové OV KSČM Hradec Králové se rozloučili s předsedkyní OV KSČM PhDr. Taťanou Lankašovou, CSc. Zemřela po delší nemoci 5. března.

Do konce roku 1989 pracovala jako vysokoškolská pedagožka na Lékařské fakultě UK a vyučovala filozofii. Poté pracovala v regionálním měsíčníku Zítřek, dále jako zpravodajka Haló novin a vedoucí rubriky Receptáře. Vydatně přispívala do měsíčníku Krajánek sloupkem, úvahami, zprávami i kuchařskými recepty. Zdravé vaření bylo jejím velkým koníčkem a napsala dvě kuchařky i rady do domácnosti. Svě zkušenosti ráda předávala čtenářům.

Dvě období pracovala ve funkci krajské předsedkyně (2010–2014), poté byla zvolena předsedkyní OV KSČM. Byla také zvolena zastupitelkou města Hradec Králové, práci krajských zastupitelů propagovala jako tisková mluvčí. Tuto činnost ocenil expředseda klubu krajských zastupitelů Otakar Ruml. Jako odbornice se podílela na tvorbě mnoha stranických dokumentů. Zde bude chybět nejvíce.

Čest její památce!

OTÁZKY PRO:

Dokončení ze str. 2

Co ještě čeká komisi, aby podle přání občanů prosadila?

Jak jsem se již zmiňoval, asi nejtříživější situace je v oblasti parkování. Zejména na sídlišťích s vícepodlažními bytovými domy je nedostatečně řešena doprava v klidu. Týká se to především Baarovy, Jungmannovy a Hrubínovy ulice. Nejtříživější je situace v Baarově ulici, která bezprostředně navazuje na centrální oblast města, kde je zaveden systém placeného parkování a svěřený soukromému subjektu. Auta, která by běžně parkovala v centru města, jsou tak vytlačována do sousedících nezaplatněných oblastí.

Je téměř nereálné zde vybudovat dostatek nových parkovacích míst, protože by to bylo na úkor tolik potřebné veřejné zeleně. V úvahu by přicházelo zřídit zde rezidentní zóny, jako je tomu v sídlišti Labská I.

Z Pražského Předměstí jih – panelová výstavba

Myslím si, že není od věci, když v souvislosti s (ne)systémem parkování v Hradci Králové použijí přirovnání, že v oblasti dopravy v klidu se tato stavba začala stavět od střechy, na rozdíl od obvyklého začátku budováním základů.

Asi by bylo účelné, prvně začít promyšleně budovat záchytná parkoviště na rozhodujících příjezdových směrech a tato záchytná parkoviště technicky, organizačně a ekonomicky provázat na veřejnou dopravu. Vždyť i v SPRM je zakotveno upřednostňování veřejné, pěší a cyklistické dopravy.

Za odpovědi děkuje redakce Krajánek

ŽENY V KRAJI PROŽILY SVŮJ SVÁTEK – MDŽ

Modelky jako „květinové děti“

Sálek Sokola Lipiny, část Bolehošti, byl nacpaný a ještě na verandě seděli další hosté. **Pavel Kupka** uvedl význam MDŽ nejen jako poděkování ženám, ale především jako boj žen za vyšší mzdy, 8h. pracovní dobu, volební právo – a zmínil mír, který bychom si všichni přáli natrvalo. Pod vedením **Hany Joštové** připravená módní přehlídka připomněla mnoho zaniklých oděvních a textilních podniků – OP Prostějov,

Tepnu Náchod, řemeslné výrobky z prodejen UVA, výrobky ze Sněžky, látky z Veby a Milety. Přehlídka dobových a stále pěkných modelů se překlopila do dob veselého mládí, kdy přítomné hosty rozproudily „květinové děti“ patričnou hudbou. Program ocenila jak krajská předsedkyně KSČM **Věra Žižková**, tak předseda okresu Rychnov **Jan Janeček**.

Další MDŽ pak měly ženy i v dalších místech okresu – v Dobrušce, Rychnově, Kostelci a v Týništi nad Orlicí.

Show na MDŽ v Nepřívěci

Jičínský okresní výbor KSČM svolal okresní MDŽ do hotelu v Nepřívěci u Sobotky. Ženy na úvod dostaly od předsedy OV **Petra Tylta** (na snímku vpravo) přáníčko, perníkové srdíčko a květinu, potom také poděkování. Přijeli hosté nejen z okolí, ale také krajská předsedkyně KSČM **Věra Žižková**. O zábavu se postarala zpěvačka **Jana Hrušková** s mnoha hity i lidovkami, naživo zahrál **Standa Kraus**. Mnozí si zde dobře zatančili. Občerstvení s domácím pečivem, zákusky i rízkem bylo příjemné a chutné. Nejméně šedesátka přítomných zažila pěkné předjarní odpoledne.

MDŽ v Úpici.

Tanec v Nepřívěci.

Ženy v Úpici na Trutnovsku zaplnily velký sál

Tradičně největší oslava Mezinárodního dne žen na Trutnovsku se uskutečnila 11. března v kulturním domě. Akce se zúčastnil starosta Úpice **Petr Hron** a předseda OV KSČM Trutnov **Jaroslav Ondráček**, kteří ženám popřáli. Oslavu slovom provázel **Radim Fryčka**. Při příchodu do sálu každá z žen dostala na uvítanou květinu. Oslavu zpestřilo velmi hezké vystoupení žáků ZŠ Úpice Blahovka, pod vedením paní učitelky **Radky Řezníčkové**. Ženy si užily krásné odpoledne s živou hudbou, tancem a bohatou tombolou. Z oslavy v plném sále odcházelo 170 spokojených hostů. Oslavu, jako každý rok, zajišťovaly organizace KSČM z Úpicka, tentokrát ve spolupráci se SVZP a za finanční pomoci města Úpice a OV KSČM Trutnov.

Pěkné MDŽ měly také ženy ve Dvoře Králové.

Petr HOJNIC

MDŽ s režisérem Magnuskem a „Bubu“

V kině Bio Centrál v Hradci Králové se konala 8. března krajská oslava Mezinárodního dne žen. Na kulturní dopoledne pozvala Krajská rada seniorů Královéhradeckého kraje a klub Seniorů Hradec Králové režiséra Tomáše Magnuska. Ten si na talk show přivezl komičku a moderátorku Zuzanu Bubílkovou, mladého herce, režiséra a zpěváka Milana Devinna a začínajícího moderátora Jindřicha Novotného, kterému se splnil jeho sen o moderování.

Legrace bylo dost, protože Zuzana je plná příhod, ani sám Tomáš a ostatní nezůstali pozadu. Veselé příhody „z natáčení“ i ze života jen přšely. K tomu bezvadně zahrálo **duo Old Men** – Jindra a Slávek pěkně slágrů. Ženy uvítal předseda KR seniorů Královéhradeckého kraje **Petr Tojnar** a za hradecké seniory **Marcel Kraus**. Přišlo a přijelo 380 žen-seniorek nejen z Hradce Králové, ale i větší skupiny z Doudleb, Hořic, Chlumce, Smiřic, Nové Paky a Trutnova.

Dostavila se náměstkyně hejtmana **Martina Berdychová** i náměstkyně primátorky Hradce Králové **Ilona Dvořáková**.

Humorný program však skončil vážnějším tématem. Z výtěžku ze vstupného předal Petr Tojnar za KRS Tomáši Magnuskovi 20 000 Kč na připravovaný film *Ležáci*. Případ vypálení statečné obce, která ukrývala odbojovou činnost skupiny Android s vysílačkou Libuše, si jistě filmové zpracování zaslouží. Hradečtí senioři

doufají, že se premiéra uskuteční v tomto kině. Slíbili jej zaplnit jako letošního 8. března.

Ke spokojenosti publika přispěla největší část organizační práce **Hanky Zatečkové** z KRS, které se za uvádění a prodej vstupenek dostalo zaslouženého poděkování stejně jako všem aktérům kulturního dopoledne.

Už tradičně předali muži ženám k MDŽ při odchodu krásný karafiát. Jistě se stane příslibem opakování akce v roce 2024.

LEVICOVÉ ŽENY STÁLE AKTIVNÍ, CHTĚJÍ MÍR

V polovině března se sjely zástupkyně Levicových klubů žen ze všech krajů do Prahy, aby si spolu připomněly význam Mezinárodního dne žen. Za ženami se dostavili významní hosté, které přivítala předsedkyně RR LKŽ **Květa Šlahůnková**, a také výborná Kapesní kapela **Kapka**. Pro potěšení dostaly ženy **Výběr z básní Věry Proftové**, **přáníčka a další dárečky**. Překvapením byl malý receptář jídel z biopotravin od manželů **Schömmelových**.

Květa Šlahůnková uvedla význam dne žen, a to že historie boje žen za rovnoprávnost trvá už 115 let. Za tu dobu se mnohé změnilo, ale ne všeho je dosaženo, například ve mzdách a tím i v důchodech žen. Naše ženy se proto snaží stále propagovat vlastenectví a v současnosti

potřebu míru. Místopředseda **Milan Krajča** ženy pozdravil a připomněl společný cíl komunistů i žen „*bojovat proti rostoucím výdajům na zbrojení i prodluzování věku odchodu do důchodu a boj za mír.*“

Zástupkyně kubánského a běloruského velvyslanectví byly se zastoupením žen v politice i v různých profesích spokojené, zejména mladá

kubánská chargé d'affaires **Vannesa**. Ženy krátce pozdravila také **Tereza Čechová Humpolcová** za Spol. česko-kubánského přátelství, exposlanec **Stanislav Grospič** za OS ČMS i šéfredaktorka **Doby seniorů Lenka Desatová**, promluvila také **Monika Schömmelová** za Die Linke. Ve východních částech Německa nejsou ženy mnoho spokojené s počtem žen ve funkcích, jejich cílem je především boj za mír i za práva žen v dalších částech světa, kde jsou ženy stále omezovaly.

Z NÁCHODSKA

Protože hlavní pořadatele okresní oslavy a připomínky boje žen za rovnoprávnost v Náchodě postihla velká nemocnost, dostalo se ženám **přáníčka a květin na úrovni základních organizací v místech celého okresu.**

Vše si vynahradí uspořádáním velikonoční výstavy v náchodském „domečku“, sídle OV KSČM.

Výstava výtvarných prací k tématu **Velikonoc Dagmar Kušlové a řemeslných výrobků Jany a Andrey Brenkušových** potrvá od 4. do 21. dubna.

Stránky připravila **M. Vohralíková**

DOPADY INFLACE

➔ **Dokončení ze str. 2**

jenom 8,3 % (snižují se ceny světových agrárních komodit i domácích zemědělských výrobků). Meziroční dynamika cen potravin dosáhla svého vrcholu v listopadu 2022 a v prosinci již začala zpomalovat. Ve skupině potraviny a nealkoholické nápoje se ale za rok 2022 zvedaly ceny u některých potravin až o desítky korun (mléčné výrobky, vepřové, cukr, mouka, vejce a další). Struktura spotřebního koše typické domácnosti se pod tlakem cenových vlivů mění. Pokud před krizí byla váha výdajů na potraviny průměrné domácnosti asi na 18 %, tak s covidem a inflací vyskočila cca na třetinu. Ještě výraznější je to u chudých domácností, kde výdaje na potraviny nyní tvoří přes 40 % (viz statistika rodinných účtů ČSÚ). V českém spotřebním koši pak má navíc vyšší váhu nájemné včetně splátek hypoték na vlastnické bydlení. Inflační ceny dopadají na důchodce nejvíce.

Věra ŽIŽKOVÁ,
členka VV ÚV KSČM

➔ **Ještě k Boženě Němcové**

Na příspěvek J. Štraita k Boženě Němcové v Krajánku č. 2 jsme dostali ohlas, uvádíme celý dopis.

Vážení v redakci Krajánku, v únorovém vydání mne zaujal článek „Božena je naše“ od Jaroslava Štraita. Pro mne je zarážející a nepochopitelné, že si autorky čtyřdílné televizní minisérie dovolily vytvořit takový paskvil, který byl dokonce oceněn Českým lvem! To už je nad moje chápání. Pochybuji o tom, že se dámy vůbec zabývaly historickými fakty těžkého života naší spisovatelky. Pochybuji o tom, zda četly obsáhlé dílo Boženy Němcové a studii Julia Fučíka Božena Němcová bojující.

Televizní minisérii jsem zhlédla a mohu říci, že mi z toho bylo fyzicky špatně. Za autorky Martinu Komárkovou a Hanu Włodarczykovou se stydím. Režisérka Lenka Wimerová na otázku „Jaký jste

U příležitosti narozenin prezidenta první Československé republiky Tomáše Garrigue Masaryka se konal pietní akt (7. 3.) v Hradci Králové u jeho sochy s pořadateli z České obce legionářské. Promluvila zde, vedle jiných řečníků, i primátorka města Pavlína Springerová. Co je podstatnější, že květiny položili také zástupci za Český svaz bojovníků za svobodu, a to Marta Kolesová (100 let), pamětnice i samotného Masaryka, s ní Emma Filipiová a Josef Roubal. V současnosti levicová veřejnost chápe, že snaha vymazat památku prvního prezidenta nebyla v období socialismu správná. I když první republika se na druhou stranu idealizuje a za Masaryka policie při demonstracích do davu nezaměstnaných a ožebračených dělníků střílela. (vha)

O důchodech

Připomínáme, že národní – sociální – pojištění bylo v Československu zavedeno pro občany v roce 1948. Systém přes další pozdější změny a převedení do rozpočtu, zaručoval, že měli lidé nárok na starobní aj. důchody.

Letos vládní koalice zneužila legislativní nouze v podmínkách enormního růstu inflace. Inflace byla 17 % – počítá se vždy o rok zpětně pro pravidelnou valorizaci. V příštím roce by bylo valorizační procento ještě vyšší. Nyní šlo o snížení valorizace

mimořádné. Vláda valorizaci snížila – prezident podepsal.

Místo šetření v rozpočtu – škrty neziskovkám, nákupy drahých zbraní –, aby se inflace snížila, a na příjmové straně hledaly dodatečné příjmy – třeba například u ČEZu, bank a dalších vydělávajících firem, obrali penzisty. Těch s vysokými příjmy je málo, ale na 2 367 tis. penzistech – z toho 680 tis. předčasných a k tomu 413 tis. invalidních – se ušetřit dá snadno.

V Královéhradeckém kraji je 158 377 penzistů, z toho přes 132 tis. starobních (prům. důchod 17 905 Kč), invalidních důchodů je 22 tisíc (průměr 3 kategorií: 15 696, 10 513 a 8 953 Kč), sirotčích se vyplácí skoro 2 000 (prům. 9 496 Kč) a 1100 je vdovských a vdoveckých. (Zdroj ČSÚ.)

Důchodci nemohou změnit ve valné míře toky svých financí. Nemohou si jít přivydělat. Inflace jim také sebrala všechny úspory ze státních příspěvků na stavební i penzijní spoření a důchodcům životní úroveň klesne. Vláda vykopává příkop mezi generacemi, když tvrdí, že důchody by rozpočet více zatížily a že rostou rychleji než výplaty. Za to důchodci přece nemohou. Inflační doložka pro církevní restituce však platí, přinese církvím o 7,5 mld. více, aby se jim nesnížila hodnota vráceného majetku. Proti tomu se KSČM ohradila.

Důchodová reforma je potřeba – v generaci bude chybět milion mladých lidí. Ale to nelze řešit jen neruštěm důchodů. Státní rozpočet je sice v nerovnováze, ale zvýšené výdaje na důchody jsou v jeho výdajích zanedbatelné. Je proto nutné zachovat financování důchodů především ze státního rozpočtu – jak tvrdí KSČM. (r)

k Boženě Němcové měla vztah jako studentka? Četla jste ji ráda?“ odpověděla: „Božena a celé obrození v mém případě charakterizoval spíše nevztah.“ Já dodávám: A podle toho televizní minisérie dopadla. Co k tomu dodat více? Nemám slov...

Ve své knihovně mám literární poklady, tj. celé dílo Boženy Němcové a Aloise Jiráska. Na pohádkách spisovatelky jsem vyrostla a k jejímu dílu se vracím stále. Na rozdíl od režisérky Wimerové mám k Boženě Němcové vroucí vztah po celý svůj život. Zářivá hvězda naší největší spisovatelky – její výjimečné osobnosti – svítí dál. Božena Němcová si zaslouží obdiv a úctu.

Na závěr výstižná slova básníka: „Byla krásná, až to k víře není...“

Araňka Marešová,
Hradec Králové

NAŠE PRAVDA I PRO VÁS

Od května minulého roku si můžete číst a objednávat levicový týdeník **Naše pravda**.

Informujte se o novinkách a názorech na levicové scéně. Kromě volného prodeje – každý čtvrtek – si můžete týdeník předplatit. Pro redakci je to výhodnější. Také dostanete číslo s týdenním přehledem televizních programů.

Cena jednoho týdeníku ve volném prodeji je 32 Kč.

Cena předplatného je 29 Kč.

Nově lze předplatné hradit prostřednictvím tzv. e-složenky, která slouží výhradně pro bezhotovostní úhradu před-

platného. Jedinou podmínkou pro využití této služby je uvedení e-mailové adresy, na kterou Vám bude e-složenka zaslána. Předplatné se automaticky prodlužuje, pokud není písemně zrušeno. Postup při změně ceny předplatného a možnost ukončení této smlouvy upravují Všeobecné podmínky pro předplatitele spol. Česká pošta, s. p.

Předplatné můžete také objednávat telefonicky: 222 897 320

e-mailem: inzerce@futura.cz

písemně: Futura, a. s.,

Politických vězňů 9, 110 00 Praha 1

nebo zde:

<http://www.nasepravda.cz/predplatne/>

Mír a spravedlnost

Iniciativa Mír a spravedlnost je volně sdružením signatářů stejnojmenné výzvy.

Petiční výbor:

Prof. RNDr. Václav HOŘEJŠÍ, CSc., vědecký pracovník, Praha

Jan KAVAN, bývalý ministr zahraničí, Praha

PhDr. Matěj STROPNICKÝ, novinář, Praha

Prvosignatáři:

Andrea CERQUEIROVÁ, DiS., novinářka, Praha

Milan DANIEL, publicista, Chrudim

PhDr. Mgr. Antonín DOLÁK, Ph.D., filosof a umělec, Praha

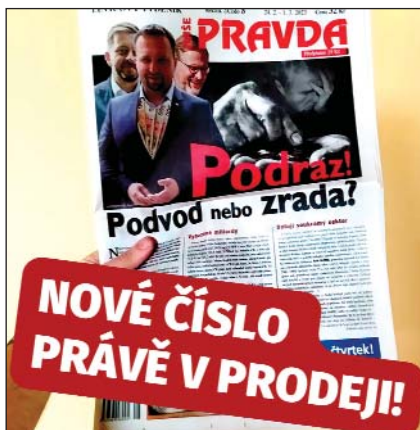
Prof. Petr DRULÁK, politolog, Hořovice

Prof. PhDr. Jan KELLER, CSc., vysokoškolský učitel, Frýdek-Místek

Ing. Kateřina KONEČNÁ, poslankyně Evropského parlamentu, Nový Jičín

Prof. MUDr. Jiří FOREJT, DrSc., vědecký pracovník, Praha ... a dalších 13 000 podpisujících. Cíl je 50 000 podpisů.

<https://www.miraspravedlnost.cz>

OMLUVA

Redakce Krajánku se omlouvá předsedkyni OV KSČM a člence ÚV KSČM soudružce **Soně Markové** za uvedení nesprávné informace o jejím členství v ÚV KSČM v čísle 2/2023. Členkou ÚV KSČM se stala ve svých 30 letech a je jí doposud. Opakovaně byla zvolena okresní konferencí do funkce v ÚV KSČM, stejně jako se stala předsedkyní okresní organizace.

Za neúmyslnou a neopravenou chybu se omlouvá redakce Krajánku.

ROZLOUČENÍ

Věnujte tichou vzpomínku **Alexandře Hrubešové** (učitelce MŠ) z Hradce Králové, která 5. března náhle podlehla zákeřné nemoci ve věku 73 let. Rozloučila se s ní rodina i spolustranici.

Cest její památce!

<https://www.facebook.com/konecna.k/>

KRAJÁNEK – měsíčník z Královéhradeckého kraje, ročník 24, č. 4, vyšlo v dubnu 2023 v Hradci Králové. Evidenční číslo MK ČR: E 10060. Vydává Královéhradecký krajský výbor KSČM, Všeohrdova 194, 500 02 Hradec Králové, IČ: 0496936. Redakce tel.: 608 476 828. Příspěvky posílejte na e-mail: krajanek@volny.cz. Neoznačené snímky jsou volně přístupné nebo v majetku redakce. Redakce nezodpovídá za obsah příspěvků. Vydaná čísla jsou k dispozici na <http://kscmrhkc.cz>.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

JIČÍNSKO

Miluška Kopalová z Popovic oslaví devadesátiny. **Arnošt Schlesinger** z Jičína slaví 85. narozeniny a dlouhodobá sekretářka i bývalá místopředsedkyně OV **Jaroslava Kurfiřtová** z Valdic oslaví osmdesátku.

OV KSČM Jičín přeje udržení dobrého zdraví, dobrou péči rodiny, pohodu a ještě mnoho dní s modrou oblohou.

KRÁLOVÉHRADECKO

V dubnu oslaví **Josef Hypius** z Dohalic 70 let. **Jaroslav Landa** z HK slaví 75 let a **Marie Marečková** z HK 85 let. Devadesátky se dožívá v dobré kondici **Milada Křemenová** z Plácek (HK), je členkou LKŽ i ČSŽ – spolky jí děkují za práci a blahopřejí.

Oslavencům jen to nejlepší – zdraví, radost ze života a vitalitu do dalších let – přeje OV KSČM Hradec Králové.

NÁCHODSKO

V Broumově slaví 75 let **Jaroslav Dařbuján** a **Žofie Vejrostová**, **Eva Vítková** a **Anna Ticháčková** oslaví 85 let. **Jiří Bartsch** z Meziměstí oslaví 85 let. Devadesátky se dožívá **Miloslav Řezníček** z Náchoda. V Jaroměři oslaví 75 let **Drahuše Mončeková** a 85 let **Marie Vaculová**. **Miroslav Martin** z Červeného Kostelce se dožívá 92 let.

OV KSČM Náchod a jejich ZO KSČM jim přeje mnoho zdraví, štěstí a pohody v dalších letech.

RYCHNOVSKO

Helena Hebrová z Borohrádku oslaví sedmdesátiny, **Věra Šmídová** z Dobrušky se dožívá 97 let a **Marie Dubská** z Chlínek oslaví 80 let. **Jaroslav Kovaříček** z Kostelce n. O. se dožívá 91 let. **Jana Hromková** z Lípy n. O. oslaví svěřích 55 let. V Rychnově n. Kn. oslavují: **Alena Fajtová** 80 let, **Milan Novák** má 70 a **Jaroslava Řihová** se dožívá 92 let. **Ladislav Hloupý** oslaví 80 let a **Marie Valentová** 75 let, oba z Týniště n. O., **Stanislav Barvínek** z Vamberka má 75 let.

Oslavencům přeje OV KSČM v Rychnově n. Kn. pěknou oslavu a do dalších let pevné zdraví a pohodu i elán.

TRUTNOVSKO

Iva Nehybová z Trutnova oslaví 75 let, **Jiří Rolf** ze Dvora Králové nad Labem oslaví sedmdesátiny a **Marcela Hančilová** z Úpice má 75 let.

Mnoho sil a zdraví do dalších let přeje OV KSČM Trutnov.

POZVÁNKY

13. 4. Schůzka členek LKŽ HK – U Švaгерků HK od 14 h.

8. květen – Hradec Králové, Lesní hřbitov ve 14 h., pieta u pomníku

Květiny můžete klást u pomníku na hřbitově v Kuklenách a na Pouchově.

21. květen, neděle – Terezín, tržna v 10 h. na Národním hřbitově. **Odjezd z HK** je ze stanoviště **J v 7 hodin** (před budovou ČEZu). Po tržně prohlídka Malé pevnosti a návštěva Mělníka. Cena 50 Kč. Přihlášky na 604 289 434, hanka@zatecka.net. Pořádá ČSBS a LKŽ.

3. červen – Den s Českým rozhlasem na Stříbrňáku, Hradec Králové

24. 6. – Pietní shromáždění u pomníku obětí pochodu hladu a smrti v Choustníkově Hradišti. Pořádá KR KČP od 10 hodin.

Ať potkáváte dobré lidi, to je láska a přátelství!

U příležitosti stých narozenin Marty Kolesové se do Hradce Králové dostavili význační hosté. Popřát přijela především předsedkyně KSČM Kateřina Konečná, ocenila *neskutečný životní elán* a naplánovala si setkání s Martou ve 105 na Hradě! (Za velkého aplausu...)

Jako člence strany Martě přišly po Katce, která si s ní také pohovořila, popřát za Krajský výbor KSČM **Věra Žižková**, za okresní výbor **Lenka Fialová** a přinesly veliký dort. **Jaroslav Vodička** za ČSBS dovezl nejvyšší řád organizace za dlouhodobou podporu svobody a demokracie. Martě popřáli Elena a Vladimír z Česko-ruské společnosti, také ženy z Levicového klubu žen a zástupci oblastního výboru ČSBS.

Ve všech spolicích se Marta účastní činnosti. Všichni přítomní potom osobně popřáli dárečky i květinami.

Jako stálá recitátorka přednesla pro všechny Marta báseň o krásném ženském údělu a všem gratulujícím na oplátku popřála:

„Ať se vám dobře dýchá, to je zdraví. Ať se vám dobře chodí, to je energie. Ať potkáváte dobré lidi, to je láska a přátelství!“

Na setkání s oslavenkyní se dostavila i primátorka Hradce Králové **Pavλίna Springerová**, i když má „jinou krevní skupinu“, což bylo milé. I ona bývalou

herečku vyzpovídala. Harmonikář Vladimír Berný provázal slavnostní odpoledne veselým komentářem a písničkami, které si přítomné ženy i muži s chutí zazpívali. S Martou si také přítomní muži trochu zatančili.

Gratulační báseň od Karla Přibyla přednesla kolegyně Marty Zdeňka Macková, uvádíme poslední verše, které přednesla Hanka Žatečková:

*Přežila jsi Masaryka, Gottwalda i Havla,
přejeme Ti, ať přežiješ, též éru Petra Pavla.
Věříme, že Tvé názory zůstanou vždy pevné
a Tvé srdce rudým barvám nadosmrti věrné.*

(vha)

))) KRAJÁNKOVY DIETNÍ DOBROTY

Pro 4 osoby: ● 400 g kuřecích prsou ● 150 g kořenové zeleniny (mrkev, celer, petržel) ● 300 g brambor ● 200 g čínské zeli ● svazek ředkviček ● větší zelená paprika ● 2 rajčata ● cibule ● česnek ● 1 dl bílého vína ● lžička olivového oleje ● bílý pepř ● sůl

V hluboké větší pánvi s nepřilnavým povrchem opečeme zprudka na kousky nakrájená, opeřená prsíčka. Opečená dáme stranou a na pánev postupně přidáváme a opékáme nadrobno nakrájenou cibuli, česnek, na nudličky pokrájenou kořenovou zeleninu, kostičky oloupaných brambor. Podlijeme vínem, osolíme a dusíme asi deset minut pod pokličkou. Pak přidáme na nudličky nakrájené pekingské zeli a papriku, podusíme pět minut, přidáme kuře a kostičky rajčat a necháme jen přejít varem.

Pokud máte k dispozici zeleninu v biokvalitě či z vlastní zahrádky, pochutnáte si ještě více. K dostání jsou také nově biokuřátka české výroby (v supermarketech). Vyhovuje proticholesterolové, redukční i diabetické dietě.

Vařila a fotila
Tařána LANKAŠOVÁ, 2009

Kuřecí kousky

))) POZVÁNKY

ZVEME NA OSLAVU SVÁTKU PRÁCE

● **OV KSČM Hradec Králové** – oslava **1. máje** v prostorách domu U Švagerků od 10 h. Beseda se zástupcem iniciativy **Mír a spravedlnost Leo Luzarem**. Program podle počasí v sále nebo na zahrádce.

● **OV KSČM v JIČÍNĚ** zve všechny členy a příznivce na oslavu **1. máje**, která se bude konat již tradičně na dvoře za budovou OV. Začátek v 9.30. Hudba a občerstvení zajištěny.

● **OV KSČM Rychnov n. Kn. i Náchod** zve na 1. máj do **TÝNIŠTĚ n. O. do areálu chovatelů od 10 h.** Zvána je **K. Konečná**. Hraje OK Styl, vystoupení dětské taneční skupiny. Souběžně prodej zahrádkářských potřeb, sadby zeleniny a květin, navštívit můžete výstavu drobného zvířectva.